

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: A lármas város

Forrás: Pesti Napló

Osztályozás

Tárgy

613.79

Hely

Idő

1913

Személy

Bsp.
(Helv)

1913 $\frac{12}{16}$
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

A lármas város.

Berlin polgármestere csak néhány órát töltött Budapesten, de elragadta a város szépsége és meglepte az utca rettenetes zaja. Mi, szegény pestiek, szinte meglepődve vesszük tudomásul, hogy amibe mi már kezdünk beleszokni és amiről azt hisszük, hogy együttjár a város fejlődésével, a forgalom növekedésével, a lárma, pesti specialitás, amely az igazi világvárosi zürzavaros hangokhoz szokott embernek is feltűnik. Sőt csak annak tűnik fel igazán, mert összehasonlítja saját városának utcai forgalmát, a mienkkel, amely a tízedrészre sem Berlin vagy Párisénak és akkor elcsodálkozik, hogyan lehet ilyen kevés közlekedési eszközzel olyan nagy lármat elérni.

Pedig hát a dolog igen egyszerű. Ebben a városban annyi és oly jó lárma-forrásokról gondoskodott a köz és magánközlekedő, hogy annak a rettenetes zajnak, amely a pesti utcákat betölti, éppen elég oka van.

Az első és legnagyobb, amely ellen egyelőre nehéz is védekezni, a kocka-kövezet, amely a Belváros kivételével, a városnak ugyszólván minden utcáját borítja. Nem is kell nagy forgalom a zajhoz. Egyetlen egy konflis, szerény tehetségéhez képest, végig robok a köruton és a gummi nélküli kerekek olyan csattogást és fülsiketítő hangokat csinálnak ki a kövezetből, hogy rémülten menekül a közelből mindenki, akinek az idegei még nem fásultak el teljesen minden iránt.

No és a villamos csengője! Először voltak egyszerű csengők, amelyekre a kocsivezetőnek annyiszor kellett ráütnie, ahány csengetést ki akart vál-

tani a szép szavu szerszámból. De a villamosok olyan vigan és gyakran gázolták el a sineken átmenni akarókat, hogy a villamostársaság is belátta, hogy ők tulajdonképpen nem azért járnak az utcán, hogy embereket-fejüktől vagy lábuktól elválasszanak, hanem, hogy a forgalmat lebonyolítsák. És rájöttek, hogy mindennek az oka a rossz csengő. Felszereltek tehát olyat, amelyet nem kell ütni a vezetőnek, — ami nemcsak nekünk, hanem neki is fáj — hanem amelyet a levegő megszólaltat egy kis karrándításra és amely addig szól, amíg az ember meg nem süketül. Ezóta jó csak a villanyos közlekedés. Ha a megállótól indulni akar a kocsis, a vezető csenget egy sort; meglátja a másik sín páron szembejönni a jó cimboráját, kizeng egy litániát, amire a másik visszafelel; meglát maga előtt egy embert — azt elgázolja. De azért nincsen szebb találmány a légcsengőnél.

Az óvatos pesti ember nem is megy tehát valami forgalmas utvonatra lakni, hanem bevonul a lárma elől egy „csendes mellékutca”ba. Ott várják azután csak fura élvezetek. Az összes teherkocsik az ablaka előtt hajtának el, vágatva rohan egy épületvasakkal megrakott stráfszekér, az egymáshoz ütdő rudak zenéje direkt élvezet. Hat óra tájban a környék összes gyerekei az utcán játszanak török-bolgár háborút, csata-kiáltásokkal üvöltve tele az egész környéket. És ha a városra ráborul az este, megszólal a szomszédban egy grammofon és ez talán a legrettenetesebb.

Közben elrobog néhány automobil is. A legtöbb tulajdonosának hő vágya olyan sipot beszerezni, amelynek hangját mindenki észreveszi, kellemetlen vakkantások, nyávogások, nyögések és feljajdulások hangzanak el és most van egy, amelyik a „Csak

egy kis leányt” játsza még éjfél után is az Andrássy-uton, pedig nincs is zene engedélye, hogy a meutők és tüzoltók szirénájáról ne is beszéljünk.

Ez a pesti utca lárma, amely feltűnik az idegeneknek, mi alig vesszük észre, de az idegeink belepusztulnak. Bátran mondhatjuk, hogy nincsen európai nagyváros, amelynek a lakossága általában olyan kellemetlenül ideges lenne, mint a pestiek és ennek főként az utca zaja az oka. Berlinben aszfalt, Párisban faburkolat van mindenfelé, Marseillesben különös, de nem sértő hangu autótűlők a villanyosokon, mindenütt gummikerék az egylovasok kerekén, csak nálunk van mindenütt és mindenért lárma.

(H S)